

A ס"ד

Intro

Today we will Be"H learn י דף of מסכת סוטה.
The Gemara discusses the life of several important figures, including:

שמשון
The Gemara describes his physical and spiritual characteristics, and how he was punished מדה כנגד מדה.

He was one of five people
שנבראו מעין דוגמא שלמעלה
Gifted with supernatural qualities, and they were all eventually stricken in those areas.

A

שמשון

Five People

שנבראו מעין דוגמא שלמעלה

B יהודה

The Gemara describes his interaction with תמר; her willingness to be killed rather than to embarrass him; and how he admitted to the truth.

אברהם אבינו
The Gemara describes how he taught people about Hashem.

אבשלום
The Gemara describes how he was punished מדה כנגד מדה, and other details about his rebellion.

B

יהודה

אברהם אבינו

אבשלום

1 So let's review...

Having mentioned שמשון as an example of someone who was punished מדה כנגד מדה, the Gemara now explains the Pesukim that discuss his life.

The מלאך told שמשון's mother; והוא יחל להושיע את ישראל

He will begin to rescue Klal Yisroel from their enemies.

The Gemara interprets יחל in the same sense as בל יחל דברו, violating an oath. שמשון was permitted to fight the פלשתים, even though אברהם swore to אבימלך

not to harm his descendants, because הוחל שבועתו של אבימלך

The פלשתים had already violated the oath on their part.

1

שמשון

The מלאך told שמשון's mother...

בל יחל דברו

Violating an oath

והוא יחל להושיע את ישראל

He will begin to rescue Israel from their enemies

כאלתיך, שאלתיך was permitted to fight the פלשתים, even though אבימלך swore to אבימלך not to harm his descendants, because הוחל שבועתו של אבימלך

2

After שמשון was captured and blinded by the פלשתים, he davened;

זכרני נא וחזקני נא אך הפעם הזה

ואנקמה נקם אחת משתי עיני מפלשתים

ה' should remember and strengthen him, and repay him for one of his eyes. Rashi explains

ושכר האחרת לעולם הבא

He wanted the reward for this second eye in הבא.

The Gemara explains that he said:

רבש"ע זכור לי עשרים שנה ששפטתי את ישראל

ולא אמרתי לאחד מהם העבר לי מקל ממוקום למוקום

Remember how I judged Klal Yisroel for twenty years, and never asked anyone for a personal favor.

2

After שמשון was captured and blinded...

ולא אמרת לאחד מנקם
פזבר אי מקל
ממקום למקום

זכרני נא
וחזקני נא
אך הפעם הזה
ואנקמה נקם אחת
משתי עיני
מפלשתים

רבש"ע זכור לי
עליונים לנקם
לפלשתים
את ישראל

רבש"ע should remember and strengthen him and repay him for one of his eyes

ולא אמרת לאחד מנקם פזבר
And the reward for this second eye in הבא.

3 The Gemara describes שמשון's physical appearance: בין כתיפיו של שמשון ששים אמה היה
There was sixty Amos between his shoulders.
Additionally,
שמשון חיגר בשתי רגליו היה
He was lame in both legs. This is hinted to in יעקב's prophecy, when he referred to דן as שפיפן עלי ארח
A snake, which crawls without legs;

3 שמשון's physical appearance...

בין כתיפיו של שמשון ששים אמה היה

Additionally,

שמשון חיגר בשתי רגליו היה

He was lame in both legs

שפיפן עלי ארח

4 The Gemara discusses שמשון's extraordinary strength: חמשה נבראו מעין דוגמא של מעלה וכולן לקו בהן
There were five individuals created with Heavenly powers, and they were all stricken in those same areas:

- שמשון בכחו
שמשון had supernatural strength, and lost it when his hair was cut;
- שאול בצוארו
שאול stood head and shoulders above other men, and he died by falling with his neck onto his sword;
- אבשלום בשערו
אבשלום had beautiful hair, and was died when it was caught in a tree;
- צדקיהו בעיניו
צדקיהו had extraordinary vision, and was blinded by נבוכדנצר;
- אסא ברגליו
אסא was extraordinarily swift, and he became ill with gout, because עשה אנגריא בתלמידי חכמים
He conscripted Torah scholars into his service.

4 חמשה נבראו מעין דוגמא של מעלה וכולן לקו בהן

אבשלום בשערו	שאול בצוארו	שמשון בכחו
<i>He had beautiful hair, and was died when it was caught in a tree</i>	<i>He stood head and shoulders above other men, and he died by falling with his neck onto his sword</i>	<i>His supernatural strength was lost when his hair was cut</i>
אסא ברגליו	צדקיהו בעיניו	
<i>He was extraordinarily swift, and he became ill with gout</i>	<i>He had extraordinary vision, and was blinded by נבוכדנצר</i>	

5 The Gemara describes שמשון's lofty spiritual level: כאביהם שבשמים
 He judged his fellow Jews like the הקב"ה, as the Pasuk says דין ידין עמו כאחד שבטי ישראל
 Additionally, שמשון מעין שמו של הקב"ה נקרא
 His name is reminiscent of Hashem, who is also referred to as a שמש:
 כי שמש ומגן ה' אלקים מזה הקב"ה מגין על כל העולם כולו
 אף שמשון מגין בדורו על ישראל
 He also protected the Jews of his generation.

Having contrasted שמשון's interaction with the Philistine women with the story of יהודה's interaction with תמר, the Gemara digresses to discuss that episode:

ותשב בפתח עינים
 The Gemara offers three interpretations of פתח עינים:

1. שהלכה וישבה לה בפתחו של אברהם אבינו מקום שכל עינים צופות לראותו
 She sat in the place where אברהם pitched his tent, because people would gather there.

2. מקום הוא שמשו עינים
 This refers to the actual name of a specific place.

3. שנתנה עינים לדבריה כשתבעה
 She was particular to answer correctly יהודה's queries when he met her, and told him:
 גיורת אני, I am a convert;
 פנויה אני, I am not married;
 יתומה אני, I am an orphan, and so I was not married off by my father; and
 נדה אני, I am not a widow;
 And therefore permitted to you;

Another aspect of that meeting: ויראה יהודה ויחשבה לזונה כי כסתה פניה
 יהודה thought she was a harlot because she covered her face, which means שכסתה פניה בבית חמיה
 He did not recognize her, because she was modest in his home.

The Gemara derives from here כל כלה שהיא צנועה בבית חמיה זוכה ויוצאין ממנה מלכים ונביאים
 A daughter-in-law who is modest in her father-in-law's home merits having descendants who become kings and prophets, just as תמר merited that מלכות בית דוד descended from her, and we know that אמוץ ואמציה אחים הוון
 אמוץ, the father of the prophet ישעיהו, was the brother of אמציה, King of Yehudah; and so ישעיהו הנביא descended from her as well.

5 שמשון's lofty spiritual level...

שמשון
 דן את ישראל
 כאביהם
 שבשמים

דין ידין עמו
 כאחד שבטי ישראל

שמשון
 מעין שמו
 של הקב"ה
 נקרא

כי שמש מגן ה' אלקים

מגן הפקב"ה
 מאין אז לא פקדום כאלו
 אף אלקים
 מאין בדורו אז ישראל

שמשון's interaction with the Philistine women

יהודה's interaction with תמר

ותשב בפתח עינים

1) שהלכה וישבה לה בפתחו של אברהם אבינו מקום שכל עינים צופות לראותו

2) מקום הוא שמשו עינים

3) שנתנה עינים לדבריה כשתבעה

She was particular to answer correctly יהודה's queries when he met her, and told him:
 גיורת אני; פנויה אני;
 יתומה אני; נדה אני;
 And am therefore permitted to you

ויראה יהודה ויחשבה לזונה כי כסתה פניה
 יהודה thought she was a harlot because she covered her face
 שכסתה פניה בבית חמיה

כל כלה שהיא צנועה בבית חמיה זוכה ויוצאין ממנה מלכים ונביאים
 Just as תמר merited that מלכות בית דוד descended from her

6 The Gemara describes how Tamar identified Yehudah:
 והיא שלחה אל חמיה לאמר
 לאיש אשר אלה לו אנכי הרה
 She asked him to recognize the staff and signet that she sent to him. The Gemara explains that she did not identify him outright, because
 נוח לו לאדם
 שיפיל עצמו לתוך כבשן האש
 ואל ילבין פני חבירו ברבים
 It is preferable to be thrown into a furnace than to shame another person.

She also pleaded with him, saying
 הכר נא
 Please recognize them. The Gemara explains that this was
 מודה כנגד מדה:
 בהכר בישר לאביו
 He used this expression when he told his father
 הכר נא הכתנת בנך היא
 To identify Yosef's coat; therefore,
 בהכר בישרוהו

6 *How Tamar identified Yehudah:*

והיא שלחה אל חמיה לאמר
 לאיש אשר אלה לו אנכי הרה
She asked him to recognize the staff and signet that she sent to him

She did not identify him outright, because

**נוח לו לאדם
 שיפיל עצמו לתוך כבשן האש
 ואל ילבין פני חבירו ברבים**

She also pleaded with him, saying

מדה כנגד מדה: **הכר נא** *בהכר בישרוהו*
 Please recognize them!
 בהכר בישר לאביו **הכר נא**
 הכתנת בנך היא

7 The Gemara contrasts the Kiddush Hashem affected by Yosef and of Yehudah:
 יוסף שקדש ש"ש בסתר
 זכה והוסיפו לו אות אחת
 משמו של הקב"ה
 Yosef is also called יהוסף, and the letter ה', from the name of Hashem, was added because he sanctified Hashem's name by withstanding his test.
 יהודה שקדש ש"ש בפרהסיא
 זכה ונקרא כולו
 על שמו של הקב"ה
 All the letters of Hashem's Name are included in Yehudah's name.

As a result of his actions, Hashem told Yehudah
 הצלת תמר ושני בניה מן האור
 חיך שאני מציל בזכותך
 ג' מבניך מן האור
 מאן נינהו חנניה מישאל ועזריה
 Since you saved Tamar and her potential two sons from being burned, I will save three of your descendants, from the furnace.

7 *Kiddush Hashem of Yosef and of Yehudah*

יהודה **יוסף**

שקדש ש"ש בסתר **שקדש ש"ש בפרהסיא**
זכה והוסיפו לו **זכה ונקרא כולו**
אות אחת **על שמו של הקב"ה**
משמו של הקב"ה

As a result of his actions, Hashem told Yehudah

הצלת תמר ושני בניה מן האור
 חיך שאני מציל בזכותך
 ג' מבניך מן האור
 מאן נינהו חנניה מישאל ועזריה

8 Having mentioned אברהם's tent, the Gemara digresses to describe his interaction with his generation:
 ויטע אשל בבאר שבע
 עשה פרדס ונטע בו כל מיני מגדים
 He planted an orchard with many varieties of fruit;
 Alternately, ויטע can also refer to a פונדק
 He established an inn to host passersby.

The Gemara elaborates on how אברהם אבינו taught people about Hashem:
 ויקרא שם בשם ה' א-ל עולם
 He called out in the Name of Hashem. This can be read as ויקריא
 He caused others to call out;
 הקריא אברהם אבינו לשמו של הקב"ה
 בפה על עובר ושב
 אברהם brought the name of Hashem to the lips of all passersby. How?
 לאחר שאכלו ושתו עמדו לברכו
 After eating and drinking, they would rise to thank him; and אברהם would say
 וכי משלי אכלתם
 משל אלקי עולם אכלתם
 I haven't fed you. ה' הקב"ה did. Therefore, הודו ושבחו וברכו
 למי שאמר והיה העולם
 Praise and thank the Creator of the world.
 =====

8 ויטע אשל בבאר שבע

פונדק He established an inn to host passersby.	עשה פרדס ונטע בו כל מיני מגדים
---	--------------------------------------

How אברהם taught people about Hashem

ויקריא
He caused others
to call out

ויקרא שם בשם ה' א-ל עולם
אברהם אבינו
לשמו של הקב"ה
בפה על עובר ושב

How?
לאחר שאכלו ושתו עמדו לברכו
...and אברהם would say
וכי משלי אכלתם
משל אלקי עולם אכלתם
Therefore,
הודו ושבחו וברכו
למי שאמר והיה העולם

9 The Gemara goes back to the Mishnah which gives another example of a punishment מדה כנגד מדה:
 אבשלום נתגאה בשערו
 לפיכך נתלה בשערו
 אבשלום was vain regarding his hair; therefore, he died by hanging from his hair.

The Mishnah relates other examples of how אבשלום was punished מדה כנגד מדה:
 ולפי שבא על עשר פלגשי אביו
 לפיכך נתנו בו עשר לונביות
 שנאמר ויסבו עשרה אנשים נושאים כלי יואב
 He was pierced with ten spears because he sinned with ten of his father's concubines;

Furthermore,
 ולפי שגנב ג' גנבות
 לב אביו ולב בית דין ולב ישראל
 לפיכך נתקעו בו ג' שבטים
 שנאמר ויקח שלשה שבטים בכפו ויתקעם בלב אבשלום
 He was pierced with three lances to the heart because he deceived the hearts of his father, the בית דין, and all of Klal Yisroel.

9 מדה כנגד מדה
Another example of מדה כנגד מדה

אבשלום נתגאה בשערו
לפיכך נתלה בשערו

ולפי שבא על עשר פלגשי אביו
לפיכך נתנו בו עשר לונביות
שנאמר ויסבו עשרה אנשים נושאים כלי יואב

ולפי שגנב ג' גנבות...
לב אביו - ולב בית דין - ולב ישראל
לפיכך נתקעו בו ג' שבטים

10 The Pasuk describes how אבשלום mourned דוד המלך how ויזעק המלך קול גדול בני אבשלום אבשלום בני בני Altogether calling him 'my son' eight times;

The Gemara explains

שבעה דאסקיה משבעה מדורי גיהנם The first seven times he raised him from the seven depths of גהינם; ואידך איכא דאמרי דקריב רישיה לגבי גופיה Some say that the eighth time accomplished that his head went back to his body, ואיכא דאמרי דאייתיה לעלמא דאתי While others say that he brought him into the World to Come.

The Pasuk says that אבשלום set up את מצבת אשר בעמק המלך, a monument. The Gemara explains the word עמק to allude to בעצה עמוקה של מלכו של עולם These events were preordained by Hashem, the King of the world, as a punishment for דוד המלך for his involvement with שבע.

Similarly, the Pasuk says וישלחו מעמק חברון sent Yosef from the depths of חברון; the Gemara explains בעצה עמוקה של אותו צדיק שקבור בחברון To fulfill the terms of the בתרים בין הבתרים which were told to fulfill the terms of אברהם אבינו who is buried in Chevron. And as Rashi explains; והוא תחילת סיבת ירידת ישראל למצרים This was the beginning of the fulfillment of כי גר יהיה זרעך בארץ לא להם Their descending to מצרים

10 **אבשלום mourns his son**

ויזעק המלך קול גדול בני אבשלום אבשלום בני בני...

Altogether calling him 'my son' eight times

שבעה

דאסקיה משבעה מדורי גיהנם

The first seven times he raised him from the seven depths of גהינם

ואידך ... דאמרי

איכא דאמרי

דקריב רישיה לגבי גופיה

ואיכא דאמרי

דאייתיה לעלמא דאתי

אבשלום

set up a monument

את מצבת אשר "בעמק המלך"

בצב צמורה צמורה אל מאכו אל צואם

יעקב אבינו

sent Yosef from the depths of חברון

וישלחו מעמק חברון

בצב צמורה צמורה אל אוח צדיק לקבור בחברון

והוא תחילת סיבת ירידת ישראל למצרים

כי גר יהיה זרעך בארץ לא להם